

بسمه تعالی

دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران)

دانشکده مهندسی کامپیوتر

درس مبانی اینترنت اشیاء

نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین پیاده سازی سری سوم

شرح تمرین

هدف از این تمرین، آشنایی بیشتر و بررسی شبکه ارتباطی LoRaWAN به عنوان یکی از شبکه های دوربرد با مصرف توان پایین (Low Power Wide Area Network) در اینترنت اشیاء می باشد. در این تمرین برای پیاده سازی شبکه ارتباطی LoRaWAN و بررسی برخی پارامترهای آن از شبیه ساز OMNET++ استفاده خواهیم کرد. شبیه ساز OMNET++ یک شبیه ساز برای شبکه های بی سیم و سیمی می باشد که با زبان برنامه نویسی C++ پیاده سازی شده است. برای آشنایی بیشتر با این شبیه ساز آموزش های زیادی در اینترنت موجود می باشد که می توانید از آنها بهره ببرید. برای مثال، برای آشنایی مقدماتی با این شبیه ساز می توانید [این ویدئو](#) را مشاهده کنید و یا به توضیحات خود سایت [omnetpp](http://omnetpp.com) مراجعه کنید.

برای انجام این تمرین از چارچوب FLoRa که شبکه ارتباطی LoRaWAN را به صورت انتها به انتها شبیه سازی کرده است استفاده خواهیم کرد. جزییات مربوط به این چارچوب را می توانید در [اینجا](#) مشاهده کنید.

مراحل انجام تمرین

۱. در ابتدا باید نرم افزار شبیه ساز OMNET++ و چارچوب FLoRa و دیگر چارچوب های مورد نیاز را نصب کنید. برای نصب OMNET++ به سایت آن مراجعه کرده و بر اساس سیستم عامل خود نسخه مناسب را نصب نمایید. (نحوه نصب شبیه ساز OMNET++ و راه اندازی چارچوب FLoRa در آن برای سیستم عامل ها در کانال اطلاع رسانی درس توضیح داده خواهد شد).

۲. در دایرکتوری چارچوب FLoRa سناریو پیش فرض با نام loRaNetworkTest.ini قرار دارد که شبکه ارتباطی LoRaWAN را با ۱۰ گره (Node)، یک دروازه (Gateway) و یک سرور شبکه شبیه سازی کرده است. در این فایل مقدار پیش فرض پارامترهای شبیه سازی قابل مشاهده است. هر کدام از این پارامترها را به اختصار توضیح دهید.

۳. سناریو پیش فرض را اجرا کنید. با اجرای شبیه سازی، نتایج آن در دایرکتوری simulations/results با نام پیش فرض General-avg-#0 قرار می گیرد. با انتخاب این فایل، آمار هر یک از موارد زیر را در جدولی توضیح دهید:

- آخرین توان ارسال شده توسط هر گره (finalTP)
- آخرین فاکتور گسترش ارسال شده توسط هر گره (finalSP)
- تعداد بسته های ارسالی هر گره (sentPackets)
- انرژی مصرفی هر گره (totalEnergyConsumed)
- مجموع تعداد بسته های دریافت شده در دروازه (LoRa_GWPacketReceived:count)
- مجموع تعداد بسته های دریافت شده در سرور شبکه (totalReceivedPackets)

۴. در این بخش باید با تغییر پارامترهای شبیه سازی سناریوهای مختلفی را اجرا کرده و نتایج آن ها را ذخیره و بر اساس این نتایج نمودارهای خواسته شده در قسمت (ب) را رسم کنید.

الف) این پارامترها شامل فاکتور گسترش گره، توان ارسالی گره، پهنای باند مورد استفاده گره و تعداد گره های انتهایی می باشد. پارامترهای ذکر شده در سناریو پیش فرض به ترتیب با نام های initialLoRaSF، initialLoRaBW، initialLoRaTP و numberOfNodes قابل مشاهده هستند. دو پارامتر فاکتور گسترش و توان ارسالی در سناریو پیش فرض برای هر گره به صورت تصادفی انتخاب می شود. برای مثال، یک حالت این است که مقادیر ذکر شده را در سناریو پیش فرض به ترتیب به ۷ برای فاکتور گسترش،

۱۴ دسی بل میلی وات (dBm) برای توان ارسالی، ۵ برای تعداد گره‌ها و ۱۲۵ کیلو هرتز (kHz) برای پهنای باند تغییر داده و سناریو را اجرا کرده و نتیجه آن را ذخیره کنید. توجه داشته باشید که به‌ازای هر تغییر، شبیه‌سازی باید اجرا و نتایج آن ذخیره شود. در هر شبیه‌سازی مقدار دیگر پارامترها (به جز فاکتور گسترش، توان ارسالی، تعداد گره و پهنای باند) همان مقدار پیش‌فرض فایل تست باشد. در مجموع باید ۱۶ شبیه‌سازی انجام شود (۲ حالت برای تعداد گره‌ها، ۲ حالت برای فاکتور گسترش، ۲ حالت برای توان ارسالی و ۲ حالت برای پهنای باند). پارامترهای ذکر شده را طبق مقادیر زیر تغییر دهید:

- numberOfNodes {5, 15}
- InitialLoRaSF {7, 12}
- initialLoRaTP {7 dBm, 14 dBm}
- initialLoRaBW {125 KHz, 250 KHz}

ب) بر اساس معیارهای زیر و نتایج شبیه‌سازی، نمودارهای خواسته شده را ترسیم کنید.

- نرخ بسته‌های دریافتی (Received packets ratio): عبارت است از تعداد کل بسته‌های دریافتی در سرور شبکه (totalReceivedPackets) تقسیم بر تعداد کل بسته‌های ارسال شده توسط همه-ی گره‌ها (sentPackets).

$$\text{Received Packets Ratio} = \frac{\text{totalReceivedPackets}}{\sum_{n=1}^{\text{number of nodes}} \text{sentPackets}(n)}$$

- میزان مصرف انرژی (mJ): مجموع انرژی مصرفی تمام گره‌ها تقسیم بر تعداد بسته‌های دریافت شده در سرور

$$\text{Energy Consumption} = \frac{\sum_{n=1}^{\text{number of nodes}} \text{totalEnergyConsumed}(n)}{\text{totalReceivedPackets}}$$

نمودارهای موردنظر:

- ✓ نمودار تعداد گره‌ها (محور X) و نرخ بسته‌های دریافتی (محور Y)
- ✓ نمودار تعداد گره‌ها (محور X) و میزان مصرف انرژی (محور Y)

در کل ۱۶ نمودار با احتساب ۸ نمودار برای معیار اول و ۸ نمودار برای معیار دوم باید رسم شود. برای راحتی کار می‌توانید نمودارهای خواسته شده را با کد پایتون رسم کنید.

۵. با بررسی نتایج شبیه‌سازی و نمودارهای به دست آمده به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) در مورد تاثیر افزایش یا کاهش هریک از پارامترها (فاکتور گسترش، توان ارسالی، پهنای باند و تعداد گره‌ها) بر روی نرخ بسته‌های دریافتی و انرژی مصرفی توضیح دهید.

ب) بررسی کنید که بیشترین و کمترین نرخ بسته‌های دریافتی با ترکیب کدام پارامترها حاصل شده است و علت این امر را شرح دهید.

۶. در مورد ویژگی نرخ داده انطباقی (Adaptive data rate) در شبکه ارتباطی LoRaWAN تحقیق کنید. توضیح دهید که این ویژگی کدام پارامترها را تغییر می‌دهد و این تغییر چگونه اعمال می‌شود.

نحوه تحویل تمرین

۱. برای پیاده‌سازی تمرین می‌توانید از شبیه‌ساز دیگری (به جز شبیه‌سازی که در تمرین ذکر شده) استفاده کنید (این کار توصیه نمی‌شود). در صورتی که از شبیه‌ساز دیگری استفاده می‌کنید باید نکات زیر را در نظر بگیرید:

- دلیل استفاده از این شبیه‌ساز را شرح دهید
- جزئیات استفاده از شبیه‌ساز را توضیح دهید
- تمام سناریوهای ذکر شده در تمرین را انجام دهید

۲. بخش ۲ تمرین در قالب یک ویدئو حداکثر ۲ دقیقه‌ای با نام‌گذاری 01-Test_Simulation توضیح داده شود.

۳. در این ویدئو باید مشخص شده باشد که این فایل متعلق به شما است. برای مثال قبل از توضیح مراحل انجام کار، یک فایل word حاوی نام خودتان و شماره دانشجویی و بخشی که در حال انجام آن هستید را نمایش دهید.

۴. بخش‌های بعدی تمرین باید در قالب گزارش متنی شامل نمودارها، توضیحات و موارد خواسته شده باشد (فایل PDF).

۵. تمرین در قالب یک فایل zip تحویل داده شود. این فایل باید شامل یک ویدئو و فایل PDF گزارش بخش‌های بعدی و یک پوشه با نام simulation_results حاوی نتایج ذخیره شده شبیه‌سازی‌ها باشد. نحوه نام‌گذاری این فایل باید به صورت HW3_StudentNumber.zip باشد که در آن StudentNumber شماره دانشجویی می‌باشد.

۶. تمامی ویدئوهای ضبط شده باید قابل پخش با آخرین نسخه نرم‌افزار KMPlayer باشد.

۷. این تمرین باید به صورت **انفرادی** انجام شود.

۸. مهلت تحویل تمرین، تا ۱۲ دی ماه ۱۳۹۹ خواهد بود.

۹. به ازای هر روز تأخیر ۵ درصد جریمه در نظر گرفته خواهد شد.

۱۰. در صورت عدم رعایت موارد ذکر شده، نمره مربوط به بخش خوانایی از دانشجو کسر خواهد شد.

موفق و مؤید باشید